

**USTAVNI OKVIR
ZA PRIVREMENU
SAMOUPRAVU NA KOSOVU**

15. maja 2001.godine potpisao sam Unmikovu uredbu 2001/9 kojom se uvodi nova etapa samouprave na Kosovu.

Ovo je nesumnjivo najvažnija uredba u poslednje dve godine, od dolaska na Kosovo UNMIK-a i KFOR-a, pošto se ovim dokumentom uspostavlja značajan stepen samouprave na Kosovu.

Ustavni okvir privremene samouprave opisuje institucije koje treba da se predaju kosovskim liderima i državnim službenicima nakon opštih izbora koji će se održati 17. novembra 2001. godine.

Ovo je zaista istorijski dokument: On će odvesti narod Kosova ka formiranju demokratskih struktura a njegova uspešna primena će u mnogome pomoći procesu određivanja konačnog statusa Kosova.

Preštampano decembra 2002.

Opoziv

Ovaj dokument je pripremljen samo u cilju informisanja od strane Odeljenja za informisanje javnosti, Misija privremene administracije Ujedinjenih nacija na Kosovu, zgrada bivšeg Izvršnog veća, Priština, Kosovo. Nije zvaničan zapis. Zvanični tekst Ustavnog okvira za privremenu samoupravu će se pojaviti u *Službenom listu Misije privremene administracije Ujedinjenih nacija na Kosovu*.

UREDBA BR. 2001/9

O

**USTAVNOM OKVIRU ZA
PRIVREMENU SAMOUPRAVU NA KOSOVU**

Specijalni predstavnik Generalnog sekretara,

Na osnovu ovlašćenja koja mu daje Rezolucija Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244(1999) od 10. juna 1999,

Uzimajući u obzir Uredbu Privremene administrativne misije Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK) br. 1999/1 od 25. jula 1999. i njene amandmane, o ovlašćenjima Privremene administracije na Kosovu,

U svrhu razvoja značajne samouprave na Kosovu u očekivanju konačnog dogovora, i uspostavljanja privremenih institucija samouprave u zakonodavnoj, izvršnoj i pravosudnoj sferi učestvovanjem stanovništva Kosova na slobodnim i pravednim izborima,

Ovim proglašava

“USTAVNI OKVIR ZA PRIVREMENU SAMOUPRAVU”

koji se prilaže ovoj Uredbi.

Ova Uredba stupa na snagu na dan potpisivanja.

Potpisano dana 15 maja 2001 godine.

Hans Haekkerup
Specijalni predstavnik Generalnog sekretara

Ustavni okvir za privremenu samoupravu

Sadržaj

10. Ombudsman
11. Nezavisni organi i kancelarije
12. Ovlašćenja SPGS-a
13. Ovlašćenja KFOR-a
14. Završne odredbe

Preambula

Poglavlja

1. Osnovne odredbe
2. Principi kojih treba da se pridržavaju Privremene institucije samouprave
3. Ljudska prava
4. Prava zajednica i njihovih članova
5. Dužnosti Privremenih institucija samouprave
6. Javni red i mir
7. Kosovski zaštitni korpus
8. Ovlašćenja i dužnosti rezervisani za SPGS-a
9. Privremene institucije samouprave
 - 9.1.1 Skupština
 - 9.1.2 Sastav Skupštine
 - 9.1.3 Izbor za Skupštinu
 - 9.1.4-6 Mandat i uslovi za biranje članova Skupštine
 - 9.1.7-8 Predsedništvo Skupštine
 - 9.1.9 Predsednik Skupštine
 - 9.1.10-22 Odbori Skupštine
 - 9.1.23-25 Prava, imunitet i naknada
 - 9.1.26-27 Dužnosti Skupštine
 - 9.1.28-29 Dužnosti Predsedništva Skupštine
 - 9.1.30-31 Dužnosti Predsednika Skupštine
 - 9.1.32-33 Postupak donošenja odluka
 - 9.1.34-45 Postupak za usvajanje zakona
 - 9.1.46-51 Ostale procedure: Razrešenje sa dužnosti -
Upražnjena mesta - Jezici u Skupštini
- 9.2 Predsednik Kosova
- 9.3 Vlada
 - 9.3.1-2 Dužnosti Vlade
 - 9.3.3 Ministarstva i izvršni organi
 - 9.3.4-6 Sastav Vlade
 - 9.3.7 Dodatne funkcije ministara
 - 9.3.8-9 Izbor Predsednika Vlade i ministara
 - 9.3.10-11 Predlog za izglasavanje nepoverenja
 - 9.3.12-13 Promene u sastavu Vlade
 - 9.3.14-16 Procedure u Vladi
 - 9.3.17-18 Jezici u Vladi
 - 9.3.19 Imunitet
- 9.4 Pravosudni sistem
 - 9.4.1-3 Vršenje pravosudne funkcije
 - 9.4.4 Struktura sudova
 - 9.4.5 Sudski postupci
 - 9.4.6-8 Sudije i tužioci
 - 9.4.9-10 Javnotužilaštvo
 - 9.4.11 Posebno veće Vrhovnog suda za pitanja
Ustavnog okvira

USTAVNI OKVIR ZA PRIVREMENU SAMOUPRAVU

Preambula

Specijalni predstavnik Generalnog sekretara (SPGS),

Na osnovu ovlašćenja koja mu daje Rezolucija Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244(1999) od 10. juna 1999. (RSBUN 1244(1999));

Podsećajući se da RSBUN 1244(1999) predviđa uspostavljanje i razvoj značajne samouprave na Kosovu u očekivanju konačnog dogovora;

Uvažavajući istorijski, pravni i ustavni razvoj Kosova; i uzimajući u obzir legitimne težnje stanovništva Kosova da živi u slobodi, u miru, i prijateljskim odnosima sa ostalim stanovnicima u regionu;

Naglašavajući da je, od svog uspostavljanja, Privremena administrativna misija Ujedinjenih nacija na Kosovu (UNMIK) pružala podršku i pomagala stanovništvu Kosova i radila u tom cilju omogućavajući im da postepeno preuzmu odgovornost za upravu na Kosovu putem uspostavljanja Zajedničke privremene administrativne strukture (JIAS/ZPAS);

Uzimajući u obzir da će, na osnovu napora koje preduzima UNMIK i na osnovu dostignuća JIAS/ZPAS-a, uključujući vredan doprinos stanovništva Kosova, i u cilju daljeg razvoja samouprave na Kosovu, da se uspostave Privremene institucije samouprave u zakonodavnoj, izvršnoj i pravosudnoj sferi učestvovanjem stanovništva Kosova na slobodnim i pravednim izborima;

Određujući da će se, u okviru ograničenja koja definiše RSBUN 1244(1999), odgovornosti preneti na Privremene institucije samouprave, koje će na konstruktivan način raditi na obezbeđivanju uslova za miran i normalan život za sve stanovnike Kosova, kako bi se omogućilo utvrđivanje budućeg statusa Kosova jednim procesom u odgovarajućoj budućoj fazi, koji će, u saglasnosti sa RSBUN 1244(1999), u potpunosti voditi računa o svim relevantnim faktorima, uključujući volju stanovništva;

Uzimajući u obzir da će postepeni prenos odgovornosti na Privremene institucije samouprave, kroz parlamentarnu demokratiju, unaprediti demokratsko upravljanje i poštovanje vladavine prava na Kosovu;

Nastojeci da se podstakne ekonomski napredak Kosova i dobrobit njegovih stanovnika kroz razvoj tržišne ekonomije;

Potvrđujući da vršenje dužnosti Privremenih institucija samouprave na Kosovu neće ni na koji način uticati na konačna ovlašćenja SPGS-a za sprovođenje RSBUN 1244(1999) niti ih umanjiti;

Uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih nacija, Univerzalnu dekla-

raciju o ljudskim pravima; međunarodni Sporazum o građanskim i političkim pravima i njegove Protokole; Konvenciju o odstranivanju svih oblika rasne diskriminacije; Konvenciju o odstranivanju svih oblika diskriminacije žena; Konvenciju o pravima deteta; Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njene Protokole; Evropsku povelju za regionalne jezike ili jezike manjina; Okvirnu konvenciju Saveta Evrope za zaštitu nacionalnih manjina; i druge relevantne principe koji se odražavaju u međunarodno priznatim pravnim instrumentima;

Shvatajući potrebu da se potpuno zaštite i poštuju prava svih zajednica na Kosovu i njihovih članova;

Potvrđujući obavezu da se omogući bezbedan povratak izbeglica i raseljenih lica u svoje domove i njihovo korišćenje prava da dobi-ju natrag svoju imovinu i svojinu, i obavezu za stvaranje uslova za slobodu kretanja svih lica;

Uvažavajući važnost stvaranja slobodne, otvorene i bezbedne sredine koja omogućava učestvovanje svih lica, uključujući sve članove zajednica, u procesu uspostavljanja demokratskih institucija samouprave;

Ovim proglašava sledeće:

Poglavlje 1

Osnovne odredbe

1.1 Kosovo je entitet pod privremenom međunarodnom upravom koji, sa svojim stanovništvom, ima jedinstvene istorijske, pravne, kulturne i jezičke atribute.

1.2 Kosovo je nepodeljena teritorija širom koje Privremene institucije samouprave uspostavljene ovim Ustavnim okvirom za privremenu samoupravu (Ustavni okvir) obavljaju svoje dužnosti.

1.3 Kosovo se sastoji od opština, koje su osnovne teritorijalne jedinice lokalne samouprave sa nadležnostima koje su utvrđene važećim zakonodavstvom UNMIK-a o lokalnoj samoupravi i opštinama na Kosovu.

1.4 Kosovom će se upravljati demokratski, kroz zakonodavne, izvršne i pravosudne organe i institucije u skladu sa ovim Ustavnim okvirom i RSBUN 1244(1999).

1.5 Privremene institucije samouprave su:

- (a) Skupština;
- (b) Predsednik Kosova;
- (c) Vlada;
- (d) Sudovi; i

(e) Ostali organi i institucije utvrđeni ovim Ustavnim okvirom.

1.6 Sedište Privremenih institucija samouprave je u Prištini.

1.7 Privremene institucije samouprave koriste samo one simbole koji su utvrđeni ili koji budu utvrđeni zakonodavstvom UNMIK-a.

Poglavlje 2

Principi kojih treba da se pridržavaju Privremene institucije samouprave

Privremene institucije samouprave i njihovi zvaničnici treba da:

(a) Vršer svoja ovlašćenja u skladu sa odredbama RSBUN 1244(1999) i uslovima utvrđenim u ovom Ustavnom okviru;

(b) Unapređuju i u potpunosti poštuju vladavinu prava, ljudska prava i slobode, demokratske principe i pomirenje; i

(c) Unapređuju i poštuju princip podele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku vlast.

Poglavlje 3

Ljudska prava

3.1 Sva lica na Kosovu uživae ljudska prava i osnovne slobode, bez diskriminacije po bilo kom osnovu i u potpunoj ravnopravnosti.

3.2 Privremene institucije samouprave treba da se pridržavaju medunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda i da ih obezbeđuju, uključujući i ona prava i slobode utvrđene u:

(a) Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima;

(b) Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenim Protokolima;

(c) Medunarodnom sporazumu o građanskim i političkim pravima i njegovim Protokolima;

(d) Konvenciji o odstranjivanju svih oblika rasne diskriminacije;

(e) Konvenciji o odstranjivanju svih oblika diskriminacije žena;

(f) Konvenciji o pravima deteta;

(g) Evropskoj povelji o regionalnim jezicima ili jezicima manjina; i

(h) Okvirnoj konvenciji Saveta Evrope za zaštitu nacionalnih manjina.

3.3 Odredbe o pravima i slobodama utvrđene u ovim instrumentima su u neposrednoj primeni na Kosovu kao deo ovog Ustavnog okvira.

3.4 Sve izbeglice i raseljena lica sa Kosova imaju pravo da se vrate svojim kućama i da dobiju natrag svoju imovinu i ličnu svojinu. Nadležne institucije i organi na Kosovu treba da preduzmu sve potrebne mere da omoguće bezbedan povratak izbeglica i raseljenih lica na Kosovo i treba da u potpunosti saraduju sa svim naporima Visokog komesara Ujedinjenih nacija za izbeglice i drugih medunarodnih i nevladinih organizacija, u vezi sa povratkom izbeglica i raseljenih lica.

Poglavlje 4

Prava zajednica i njihovih članova

Opšte odredbe

4.1 Zajednice stanovnika koji pripadaju istoj etničkoj, verskoj ili jezičkoj grupi (zajednice) imaju prava utvrđena u ovom poglavlju, kako bi se sačuvao, zaštitio i izrazio njihov etnički, kulturni, verski i jezički identitet.

4.2 Niko nema obavezu da se izjasni kojoj zajednici pripada, ili da se izjasni kao član bilo koje zajednice. Korišćenje prava pojedinca da se izjasni ili ne izjasni kao član neke zajednice ne može da ima nepovoljne posledice za njega.

4.3 U svojoj politici i u praksi, Privremene institucije samouprave treba da se rukovode potrebom za unapređenjem koegzistencije, za davanjem podrške pomirenju između zajednica i za stvaranjem odgovarajućih uslova da se omogući zajednicama da sačuvaju, zaštite i razvijaju svoj identitet. Institucije takođe treba da unapređuju očuvanje kulturnog nasleda svih zajednica na Kosovu bez diskriminacije.

Prava zajednica i njihovih članova

4.4 Zajednice i njihovi članovi imaju pravo da:

(a) Slobodno koriste svoj jezik i pismo, pred sudovima, organima i drugim javnim telima na Kosovu;

(b) Imaju obrazovanje na svom jeziku;

(c) Imaju pristup informacijama na svom jeziku;

(d) Imaju jednake mogućnosti u pogledu zapošljavanja u javnim telima na svim nivoima i u pogledu pristupa javnim službama na svim nivoima;

(e) Nesmetano budu u kontaktu međusobno i sa članovima svojih zajednica unutar i izvan Kosova;

Poglavlje 5

Odgovornosti Privremenih institucija samouprave

- (f) Koriste i ističu simbole zajednice, u skladu sa zakonom;
- (g) Osnivaju udruženja radi unapređenja interesa svoje zajednice;
- (h) Nesmetano ostvaruju kontakt sa lokalnim, regionalnim i međunarodnim nevladinim organizacijama i učestvuju u njima, u saglasnosti sa procedurom tih organizacija;
- (i) Pružaju informacije na jeziku i pismu svoje zajednice, uključujući osnivanje i vođenje sopstvenih medija;
- (j) Pružaju obrazovanje i osnivaju obrazovne institucije, naročito za nastavu na svom jeziku i pismu i nastavu o kulturi i istoriji zajednice, za šta može da se obezbedi finansijska pomoć, uključujući onu iz javnih sredstava u skladu sa zakonom koji je u primeni; imajući to u vidu, nastavni planovi treba da poštuju zakon koji je u primeni i odražavaju duh tolerancije među zajednicama i poštovanje ljudskih prava i kulturnih tradicija svih zajednica;
- (k) Unapređuju poštovanje tradicije zajednica;
- (l) Održavaju znamenitosti od verske, istorijske ili kulturne važnosti za zajednicu, u saradnji sa nadležnim javnim vlastima;
- (m) Primaju i pružaju usluge javne zdravstvene i socijalne zaštite, bez diskriminacije, u skladu sa standardima u primeni;
- (n) Vode verske institucije;
- (o) Imaju garantovan pristup i zastupljenost u javnim elektronskim medijima, kao i u pravljenju programa na svom jeziku; i
- (p) Finansiraju svoje aktivnosti sakupljanjem dobrovoljnih priloga od svojih članova ili od organizacija izvan Kosova, ili primanjem sredstava koja mogu obezbediti Privremene institucije samouprave ili lokalne javne vlasti, sve dok se takvo finansiranje odvija na potpuno javan način.

Zaštita prava zajednica i njihovih članova

4.5 Privremene institucije samouprave treba da obezbede da sve zajednice i njihovi članovi mogu da ostvaruju napred navedena prava. Privremene institucije takođe treba da obezbede pravednu zastupljenost zajednica u zapošljavanju u javnim organima na svim nivoima.

4.6 Na osnovu svojih neposrednih dužnosti u skladu sa RSBUN 1244(1999), da štiti i unapređuje ljudska prava i daje podršku aktivnostima za uspostavljanje mira, SPGS zadržava ovlašćenja da po potrebi interveniše u vršenju samouprave kako bi se zaštitila prava zajednica i njihovih članova.

5.1 Privremene institucije samouprave imaju odgovornosti u sledećim oblastima:

- (a) Ekonomska i finansijska politika;
- (b) Fiskalna i budžetska pitanja;
- (c) Administrativne i operativne delatnosti carine;
- (d) Unutrašnja i spoljna trgovina, industrija i investicije;
- (e) Obrazovanje, nauka i tehnologija;
- (f) Omladina i sport;
- (g) Kultura;
- (h) Zdravstvo;
- (i) Zaštita okoline;
- (j) Rad i socijalno staranje;
- (k) Porodica, problematika polova i maloletnici;
- (l) Transport, pošta, telekomunikacije i informacione tehnologije;
- (m) Javne administrativne službe;
- (n) Poljoprivreda, šumarstvo i razvoj sela;
- (o) Statistika;
- (p) Prostorno planiranje;
- (q) Turizam;
- (r) Pravilno upravljanje, ljudska prava i ravnopravne mogućnosti; i
- (s) Pitanja ne-rezidenata (lica koja žive izvan Kosova).

5.2 Privremene institucije samouprave takođe imaju sledeće dužnosti u oblasti lokalne uprave:

- (a) Pružanje podrške meduopštinskoj saradnji;
- (b) Unapređivanje razvoja profesionalne opštinske civilne službe;
- (c) Pomaganje opština u razvoju njihovih budžeta i sistema za upravljanje finansijama;

- (d) Nadgledanje kvaliteta opštinskih usluga;
- (e) Utvrđivanje načina i sredstava za obuku u opštinama;
- (f) Pomaganje opštinama da učine svoje aktivnosti javnim;
- (g) Pružanje pravnih smernica i saveta opštinama;
- (h) Koordinacija aktivnosti međunarodnih organizacija i nevladinih organizacija koje se odnose na opštine; i
- (i) Nadgledanje pridržavanja dužnosti i ovlašćenja poverenih opštinama na osnovu organizacionih struktura, koje su proizašle iz opštinskih izbora u oktobru 2000, kao i dužnosti i ovlašćenja prenetih u međuvremenu. Podrazumeva se da će se dodatna ovlašćenja preneti progresivno i sistematski.

5.3 Privremene institucije samouprave takode imaju sledeće dužnosti u oblasti pravosuđa:

- (a) Donošenje odluka u vezi sa imenovanjem sudija i tužilaca;
- (b) Vršenje dužnosti u vezi sa organizacijom i pravilnim funkcionisanjem sudova, u sklopu postojećih struktura sudova;
- (c) Obezbeđivanje, razvoj i održavanje pomoćnih službi u sudu i tužilaštvu;
- (d) Obezbeđivanje tehničkih i finansijskih uslova, kadra za podršku i materijalnih sredstava da se obezbedi efikasno funkcionisanje sistema pravosuđa i tužilaštva;
- (e) Obuka sudskog kadra u saradnji sa Organizacijom za evropsku bezbednost i saradnju (OSCE/OEBS), uključujući profesionalnu i stručnu obuku;
- (f) Organizacija ispita radi kvalifikacije za sudije, tužioce, advokate i druge pravne stručnjake putem nezavisnog profesionalnog organa;
- (g) Imenovanje, obuka, disciplinski postupak i otpuštanje članova stručnih službi u pravosuđu;
- (h) Obezbeđivanje koordinacije vezano uz pitanja koja se odnose na pravosudni sistem i kazneno-popravnu službu;
- (i) Saradnja sa odgovarajućim organizacijama u pogledu nezavisnog nadgledanja pravosudnog sistema i kazneno-popravne službe;
- (j) Pružanje informacija i statističkih podataka o pravosudnom sistemu i kazneno-popravnoj službi, prema potrebi;
- (k) Zaštita ličnih podataka koji se odnose na pravosudni sistem i kazneno-popravnu službu;

(l) Obezbeđivanje saradnje u pitanjima pravosuđa i kazneno-popravne službe sa odgovarajućim entitetima unutar Kosova; i

(m) Pomaganje u zapošljavanju, obuci i ocenjivanju kadrova za kazneno-popravnu službu.

5.4 Privremene institucije samouprave takode imaju sledeće dužnosti u oblasti medija:

- (a) Usvajanje zakona i mehanizama za njihovu primenu u skladu sa međunarodnim standardima za ljudska prava i slobodu izražavanja koji su sadržani u članovima 19. i 29. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih Protokola, da bi se sprečila kleveta ili govor mržnje u kosovskim sistemima medija;
- (b) Regulisanje radio-difuznih medija u skladu sa tim međunarodnim pravnim ograničenjima i najboljom evropskom praksom putem nezavisne komisije za medije, čije članove imenuju Privremene institucije samouprave od nominacija koje podnesu nevladine i nepolitičke organizacije na Kosovu; ti članovi treba da uključuju oba pola i odražavaju etničku i regionalnu raznolikost kosovskog društva;
- (c) Garantovanje uredničke nezavisnosti javne radio-difuzne kompanije obezbeđujući nezavisnost njenog Odbora, čije članove imenuju Privremene institucije samouprave od nominacija koje podnesu nevladine i nepolitičke organizacije na Kosovu; ti članovi treba da uključuju oba pola i odražavaju etničku i regionalnu raznolikost kosovskog društva; i
- (d) Uspostavljanje jedne ili više kancelarija za javno informisanje da bi se međunarodnim i lokalnim medijima predstavile diskusije i odluke Privremenih institucija.

5.5 Privremene institucije samouprave takode imaju sledeće dužnosti u oblasti pripravnosti za vanredne situacije:

- (a) Razvoj i primena strategije za planiranje za slučaj vanrednih situacija i za službe za zaštitu građana; i
- (b) Upravljanje i koordinacija vatrogasnih i spasilačkih službi u bliskoj saradnji sa opštinama.

5.6 Privremene institucije samouprave takode imaju sledeće dužnosti u oblasti spoljnih odnosa:

- Međunarodna i spoljna saradnja, uključujući postizanje i finalizovanje sporazuma. Te aktivnosti treba da budu koordinisane sa SPGS-om.

5.7 Privremene institucije samouprave su odgovorne za usklađivanje svog zakonodavstva i prakse u svim oblastima odgovornosti sa relevantnim evropskim i međunarodnim standardima i normama, sa naročitim naglaskom na omogućavanju bliskijih ekonomskih, socijalnih i ostalih veza između stanovništva Kosova

i ostalih Evropljana, imajući u vidu da će poštovanje takvih standarda i normi biti ključno za razvoj odnosa sa evro-atlantskom zajednicom.

5.8 Privremene institucije samouprave imaju i ostale dužnosti koje su propisane u ovom ili u drugim pravnim instrumentima.

Poglavlje 6

Javni red i mir

Održavanje javnog reda i mira od osnovne je važnosti za sve stanovnike Kosova. Kosovska policijska služba, koja funkcioniše pod ovlašćenjima SPGS-a i pod nadzorom policije UNMIK-a, značajno doprinosi postizanju tog cilja svojom ulogom davanja podrške u sprečavanju kriminala i u javnoj zaštiti i bezbednosti. Uz podršku međunarodne zajednice povećavaju se kapaciteti Kosovske policijske službe u sprečavanju kriminala, prikupljanju informacija o krivičnim delima, krivičnoj istrazi i borbi protiv kriminaliteta. To će omogućiti Kosovskoj policijskoj službi da postepeno preuzima dopunske odgovornosti za održavanje javnog reda i mira.

Poglavlje 7

Kosovski zaštitni korpus

Kosovski zaštitni korpus je civilna organizacija za vanredne situacije, ustanovljena zakonom, koja izvršava zadatke brzog reagovanja u slučaju elementarnih nepogoda na Kosovu u cilju javne bezbednosti za vreme vanrednih situacija i zadatke humanitarne pomoći.

Poglavlje 8

Ovlašćenja i dužnosti rezervisani za SPGS-a

8.1 Ovlašćenja i dužnosti Privremenih institucija samouprave ne uključuju određena rezervisana ovlašćenja i dužnosti, koji ostaju isključivo u rukama SPGS-a. Ta rezervisana ovlašćenja uključuju:

(a) Potpuno ovlašćenje da obezbedi da su prava i interesi zajednica u potpunosti zaštićeni;

(b) Raspuštanje Skupštine i sazivanje novih izbora u okolnostima kada se oceni da Privremene institucije samouprave deluju na način koji nije u saglasnosti sa RSBUN 1244(1999) ili sa vršenjem ovlašćenja SPGS-a na osnovu te Rezolucije. SPGS će vršiti ovo ovlašćenje nakon konsultacija sa Predsednikom Kosova. Na zahtev koji podrži dve trećine njenih članova, Skupština može da zatraži od SPGS-a da raspusti Skupštinu. Takav zahtev će SPGS-u preneti Predsednik Kosova;

(c) Konačno ovlašćenje da uspostavi parametre za finansije i

ukupnu politiku za Konsolidovani budžet Kosova i njegovo odobravanje, postupajući prema savetu Veća za ekonomska i fiskalna pitanja;

(d) Monetarnu politiku;

(e) Uspostavljanje mehanizama za nezavisnu spoljnu reviziju Konsolidovanog budžeta Kosova;

(f) Vršenje kontrole i nadležnosti nad Carinskom službom UNMIK-a;

(g) Vršenje konačnog ovlašćenja u pogledu imenovanja, razrešenja sa dužnosti, i disciplinskog postupka za sudije i tužioce;

(h) Odlučivanje po zahtevima u vezi sa raspoređivanjem međunarodnih sudija i tužilaca, kao i promenom mesta sudjenja, u saglasnosti sa važećim relevantnim UNMIK-ovim zakonodavstvom;

(i) Vršenje ovlašćenja i dužnosti međunarodnog karaktera u oblasti prava;

(j) Vršenje ovlašćenja nad institucijama za primenu zakona i nad kazneno-popravnim službom, koje uključuju lokalno osoblje i rade uz njegovu podršku;

(k) Vršenje kontrole i ovlašćenja nad Kosovskim zaštitnim korpusom;

(l) Vršenje kontrole i ovlašćenja nad upravljanjem administracijom i finansiranjem civilne bezbednosti i pripravnosti za vanredne situacije. Privremene institucije samouprave postepeno preuzimaju odgovornost;

(m) Zaključivanje sporazuma sa državama i međunarodnim organizacijama u svim pitanjima obuhvaćenim RSBUN 1244(1999);

(n) Nadgledanje izvršavanja obaveza preuzetih po međunarodnim sporazumima kojima se pristupilo u ime UNMIK-a;

(o) Spoljni odnosi, uključujući one sa državama i međunarodnim organizacijama, za koje se ukaže potreba u sprovođenju njegovog mandata. Pri vršenju svojih dužnosti u vezi sa spoljnim odnosima, SPGS se konsultuje i saraduje sa Privremenim institucijama samouprave u pogledu pitanja koja se tiču tih institucija;

(p) Kontrola prometa robe (uključujući životinja) preko granica i administrativnih granica. Privremene institucije samouprave treba da saraduju u ovom pogledu;

(q) Ovlašćenje za upravljanje javnim dobrima, državnom i društvenom imovinom u skladu sa važećim relevantnim UNMIK-ovim zakonodavstvom, u saradnji sa Privremenim institucijama samouprave;

(r) Regulisanje preduzeća u javnom i društvenom vlasništvu

nakon konsultacije sa Većem za ekonomska i fiskalna pitanja i Privremenim institucijama samouprave;

(s) Administrativna kontrola i ovlašćenja nad železnicom, upravljanjem frekvencijama i funkcijama civilnog vazduhoplovstva. Odredene administrativne funkcije treba da vrše Privremene institucije samouprave i relevantni nezavisni kontrolni organi;

(t) Kontrola i nadležnost nad Direkcijom za stambena i imovinska pitanja, uključujući Komisiju za stambene zahteve;

(u) Definisane jurisdikcije i nadležnosti za rešavanje sporova u pogledu komercijalne svojine;

(v) Očuvanje postojećih opštinskih granica;

(w) Dužnost da obezbedi da sistem lokalne opštinske uprave efikasno funkcioniše na osnovu međunarodno priznatih i prihvaćenih principa;

(x) Imenovanje članova Veća za ekonomska i fiskalna pitanja, Upravnog odbora Uprave za bankarstvo i platni promet Kosova, direktora Carinske službe, direktora Poreske inspekcije i Glavnog revizora; sazivanje i predsedavanje Većem za ekonomska i fiskalna pitanja;

(y) Imenovanje međunarodnih stručnjaka u upravne odbore ili komisije javnih elektronskih medija, nezavisnog organa za regulisanje medija i drugih institucija uključenih u regulisanje medija, uz uslov da broj takvih nominacija od strane SPGS-a neće činiti većinu ni u jednom takvom upravnom odboru ili komisiji;

(z) Kontrola i ovlašćenja nad bazom podataka matične službe, koja će se voditi u saradnji sa Privremenim institucijama samouprave.

8.2 SPGS treba da ima blisku koordinaciju sa međunarodnim snagama bezbednosti (KFOR) u:

(a) Vršnju obaveza pograničnog nadgledanja;

(b) Regulisanju posedovanja oružja;

(c) Sprovođenju javnog reda i mira; i

(d) Vršnju funkcija koje mogu da se podvedu pod oblast odbrane, civilne bezbednosti i pripravnosti za vanredne situacije.

Poglavlje 9

Privremene institucije samouprave

član 1: Skupština

9.1.1 Skupština je najviša predstavnička i zakonodavna privremena institucija samouprave na Kosovu.

Sastav Skupštine

9.1.2 Skupština ima 120 članova izabranih tajnim glasanjem.

Izbor za Skupštinu

9.1.3 Kosovo se, u svrhu izbora za Skupštinu, smatra jednom izbornom jedinicom za izbor više članova.

(a) Stotinu (100) od 120 poslaničkih mandata u Skupštini treba da se подели između svih stranaka, koalicija, građanskih inicijativa i nezavisnih kandidata, proporcionalno broju važećih glasova koje dobiju prilikom izbora za Skupštinu.

(b) Dvadeset (20) od 120 poslaničkih mandata ostaje rezervisano za dodatnu zastupljenost ne-albanskih zajednica na Kosovu, na sledeći način:

(i) Deset (10) poslaničkih mandata dodeljuje se strankama, koalicijama, građanskim inicijativama i nezavisnim kandidatima koji se izjasne da predstavljaju zajednicu Srba na Kosovu. Ovi poslanički mandati treba da se podele tim strankama, koalicijama, građanskim inicijativama i nezavisnim kandidatima proporcionalno broju važećih glasova koje dobiju prilikom izbora za Skupštinu; i

(ii) Deset (10) poslaničkih mandata dodeljuje se ostalim zajednicama na sledeći način: zajednicama Roma, Aškalija i Egipćana četiri (4), zajednici Bošnjaka tri (3), zajednici Turaka dva (2) i zajednici Goranaca jedan (1). Poslanički mandati za svaku ovu zajednicu ili grupu zajednica treba da se podele strankama, koalicijama, građanskim inicijativama i nezavisnim kandidatima koji se izjasne da predstavljaju svaku od tih zajednica, proporcionalno broju važećih glasova koje dobiju na izborima za Skupštinu.

(c) Svako lice koje ima 18 godina starosti na dan izbora i ispunjava ostale kriterijume pravne sposobnosti da glasa, koji su bili primenjeni na lokalnim izborima održanim na Kosovu 28. oktobra 2000. godine, ima pravo da glasa.

(d) Redosled kandidata na listama stranaka, koalicija i građanskih inicijativa, podnetih u svrhu izbora za Skupštinu, smatra se nepromenljivim.

(e) Na preporuku Centralne izborne komisije, SPGS može da utvrdi geografske uslove, kao i uslove za zastupljenost polova, u

pogledu lista kandidata koje podnesu stranke, koalicije i građanske inicijative u svrhu izbora za Skupštinu.

Mandat i uslovi za biranje članova Skupštine

Trajanje mandata

9.1.4 Mandat Skupštine traje 3 godine, počevši od dana inauguradne sednice, koja se saziva u roku od trideset dana nakon potvrđivanja izbornih rezultata.

9.1.5 Najmanje dve trećine članova Skupštine može da zatraži od SPGS-a da raspusti Skupštinu, s tim što to nema uticaja na ovlašćenja SPGS-a. Takav zahtev SPGS-u prenosi Predsednik Kosova.

Pravo na kandidaturu

9.1.6 Lice koje ispunjava uslove za glasanje ima pravo da se kandiduje na izborima za Skupštinu, osim u slučaju da je:

(a) Član Centralne izborne komisije, Potkomisije za prigovore i žalbe u vezi sa izborima, Izborne komisije za Skupštinu, ili biračkog odbora;

(b) Pripadnik Kosovskog zaštitnog korpusa ili Kosovske policijske službe;

(c) Sudija ili tužilac;

(d) Na odsluženju kazne izrečene od strane Međunarodnog Tribunala za ratne zločine za bivšu Jugoslaviju ili je protiv tog lica Tribunal podigao optužnicu, a lice se nije odazvalo pozivu da se pojavi pred Tribunalom; ili

(e) To lice izgubilo pravnu sposobnost konačnom sudskom odlukom.

Predsedništvo Skupštine

9.1.7* Skupština ima Predsedništvo koje se sastoji od osam članova Skupštine koji se biraju na sledeći način:

(a) Dva člana imenuje stranka ili koalicija koja dobije najveći broj glasova na skupštinskim izborima;

(b) Dva člana imenuje stranka ili koalicija koja dobije drugi po redu broj glasova na skupštinskim izborima;

(c) Jednog člana imenuje stranka ili koalicija koja dobije treći po redu broj glasova na skupštinskim izborima;

(d) Jednog člana imenuje stranka ili koalicija koja dobije četvrti po redu broj glasova na skupštinskim izborima,

* Kako je dopunjeno UNMIK-ovom Uredbom br. 2002/9 od 3. maja 2002. na osnovu predloga koji je usvojila Skupština Kosova.

(e) Jedan član se imenuje među članovima Skupštine koji pripadaju strankama koje se izjasne kao predstavnici zajednice kosovskih Srba; i

(f) Jedan član se imenuje među članovima Skupštine koji pripadaju strankama koje se izjasne kao predstavnici ne-albanske i ne-srpske zajednice na Kosovu. Metod za imenovanje ovog poslednjeg člana određuju članovi Skupštine koji pripadaju tim zajednicama.

9.1.8 Skupština potvrđuje ta imenovanja formalnim glasanjem.

Predsednik Skupštine

9.1.9 Član Predsedništva iz stranke ili koalicije koja dobije najveći broj glasova na skupštinskim izborima biće Predsednik Skupštine.

Odbori Skupštine

9.1.10 Postoje glavni i funkcionalni odbori Skupštine koji po potrebi razmatraju nacrt zakona i daju preporuke.

Glavni odbori

Odbor za budžet

9.1.11 Odbor za budžet sastoji se od 12 članova, proporcionalno podeljenih između stranaka i koalicija zastupljenih u Skupštini. Taj odbor ima opštu nadležnost u pitanjima budžeta i finansija. Takođe je odgovoran da obezbedi da uz sve predložene zakone koji se tiču budžeta bude priložena izjava o finansijskim posledicama.

Odbor za prava i interese zajednica

9.1.12 Odbor za prava i interese zajednica sastoji se od po dva člana iz svake zajednice na Kosovu koje su izabrane u Skupštinu. Zajednice koje u Skupštini zastupa samo jedan član, taj član zastupa i u odboru.

9.1.13 Na zahtev bilo kojeg člana predsedništva Skupštine, bilo koji predloženi zakon podnosi se Odboru za prava i interese zajednica. Odbor većinom glasova svojih članova odlučuje da li će dati preporuke u vezi sa predloženim zakonom u niže navedenom roku.

9.1.14 Ukoliko Odbor za prava i interese zajednica odluči da tako postupi, on u roku od dve nedelje od prijema takvog predloženog zakona daje preporuke u vezi sa predloženim zakonom kako bi se obezbedilo da se pravima i interesima zajednica pristupi na adekvatan način, i prosleđuje te preporuke bilo odnosnom funkcionalnom odboru bilo Skupštini.

9.1.15 Odbor može po sopstvenoj inicijativi predlagati zakone i ostale mere u okviru nadležnosti Skupštine, koje bude smatrao odgovarajućim za razmatranje pitanja od značaja za zajednice.

9.1.16 Svaki član odbora ima pravo da priloži mišljenje u pisanoj formi uz bilo koji predloženi zakon upućen Odboru ili koji je preuzeo Odbor.

9.1.17 Predsedništvo Skupštine, glavni ili funkcionalni odbori ili grupa koja se sastoji od 10 ili više članova Skupštine mogu da upute Odboru pojedina pitanja i da zatraže savetodavno mišljenje o njima.

Funkcionalni Odbori

9.1.18 Skupština može da osnuje one funkcionalne odbore koje bude smatrala potrebnim i odgovarajućim za obavljanje svojih dužnosti.

9.1.19 Skupština odlučuje o broju članova svakog funkcionalnog odbora. članstvo u svim funkcionalnim odborima treba da odražava raznolikost članstva u Skupštini.

9.1.20 Ako stranka ili koalicija zastupljena u Skupštini nema mesto u određenom funkcionalnom odboru, ima pravo da pošalje člana Skupštine na sve sastanke tog funkcionalnog odbora u svojstvu posmatrača.

Predsedavajući i pot-pretседnici odbora

9.1.21 Predsedavanje svim odborima Skupštine proporcionalno se raspodeljuje među strankama i koalicijama zastupljenim u Skupštini.

9.1.22 Odbori imaju dvojicu potpredsednika iz stranaka ili koalicija različitih od stranke ili koalicije predsedavajućeg. Najmanje jedan potpredsednik treba da bude iz zajednice koja nije zajednica predsedavajućeg.

Prava, imunitet i naknada

9.1.23 Svaki član Skupštine ima jednako pravo i obavezu da u potpunosti učestvuje u radu Skupštine. To uključuje pravo da se iniciraju nacrti zakona i rezolucija, da se glasa o svim predloženim odlukama Skupštine i da se ravnopravno sa ostalim članovima učestvuje u svim raspravama Skupštine, ali se ne ograničava samo na to.

9.1.24 Svi članovi Skupštine uživaju imunitet u odnosu na sve građanske i krivične postupke u pogledu izgovorenih reči ili drugih postupaka u svojstvu članova Skupštine. Imunitet ne pokriva postupke koji jasno vode nasilju među zajednicama.

9.1.25 Svi članovi Skupštine primaju platu za svoje učešće u radu Skupštine i njenih odbora.

Dužnosti Skupštine

9.1.26 Skupština ima sledeće dužnosti:

- (a) Usvajanje zakona i rezolucija u oblastima nadležnosti Privre-

menih institucija samouprave kao što je predviđeno u Poglavlju 5;

- (b) Potvrđivanje Predsedništva Skupštine;

- (c) Izbor Predsednika Kosova;

(d) Prihvatanje ili odbijanje kandidata za Predsednika Vlade zajedno sa listom ministara u Vladi koju predloži kandidat za Predsednika Vlade;

(e) Donošenje odluka o ostalim imenovanjima kao što je propisano u ovom Ustavnom okviru;

(f) Razmatranje i prihvatanje međunarodnih sporazuma u okviru njenih nadležnosti;

- (g) Odlučivanje o predlozima za izglasavanje nepoverenja Vladi;

- (h) Davanje Vladi uputstva za pripremanje nacrti zakona;

- (i) Usvajanje Poslovnika Skupštine i njenih odbora; i

(j) Ostale dužnosti propisane u ovom ili u drugim pravnim instrumentima.

9.1.27 Zakoni, jednom proglašeni, postaju obavezujući zakonodavni akti opšteg karaktera. Rezolucije su neobavezujuće deklaracije.

Dužnosti Predsedništva Skupštine:

9.1.28 Predsedništvo Skupštine ima sledeće dužnosti:

(a) Davanje preporuka Skupštini o svim organizacionim pitanjima rada Skupštine, uključujući i dnevni red;

(b) Održavanje odgovarajućih spoljnih parlamentarnih kontakata, u koordinaciji sa SPGS-om; i

(c) Postupak po zahtevima koji su propisani stavovima 9.1.40 i 9.1.41.

9.1.29 Predsedništvo treba da nastoji da donese sve odluke konsenzusom. Kada pokušaji za postizanje konsenzusa ne uspeju, osim u slučaju postupka po zahtevima na osnovu stava 9.1.40, ono odlučuje većinom glasova onih koji su prisutni i koji glasaju, pod uslovom da je najmanje pet članova prisutno. U slučaju nerešenog glasanja, Predsednikov glas odlučuje o predmetnom pitanju.

Dužnosti Predsednika Skupštine

9.1.30 Predsednik predstavlja Skupštinu.

9.1.31 Predsednik predsedava sednicama Skupštine, otvara sednicu, i obavlja ostale dužnosti propisane Poslovníkom Skupštine.

Postupci za donošenje odluka

9.1.32 Većina članova Skupštine čini kvorum. Skupština može da započne i vodi dalji postupak kada je prisutna najmanje jedna trećina članova pod uslovom da se, za donošenje odluka, ispuni uslov za kvorum.

9.1.33 Odluke Skupštine se usvajaju većinom glasova članova Skupštine koji su prisutni i glasaju, osim u slučaju da je ovim izričito propisano drugačije.

Procedura za usvajanje zakona

9.1.34 Jedan ili više članova Skupštine ili Vlade treba da iznese nacrt zakona Skupštini na prvo čitanje.

9.1.35 Nacrt zakona se razmatra na odgovarajućim glavnim i funkcionalnim odborima, koji prema potrebi mogu da predlože amandmane.

9.1.36 Skupština na drugom čitanju razmatra nacrt zakona zajedno sa svim amandmanima koje predlože odbori ili pojedinci ili grupa članova Skupštine ili Vlada.

9.1.37 Na kraju drugog čitanja, Skupština glasa o predloženim amandmanima a zatim i o nacrtu zakona u celini. Nacrt zakona je odobren ako dobije većinu glasova onih koji su prisutni i koji glasaju.

9.1.38 Skupština može da odluči da podnese nacrt zakona, koji ne uspe da dobije potrebne glasove na drugom čitanju, na treće čitanje zajedno sa bilo kojim dodatnim odobrenim amandmanima. Nacrt zakona je odobren ako dobije većinu glasova onih koji su prisutni i glasaju.

9.1.39 U roku od 48 sati nakon što Skupština odobri zakon na osnovu prethodnih stavova 9.1.37 ili 9.1.38, bilo koji član Skupštine, uz podršku još pet članova, može da podnese zahtev Predsedništvu u kome tvrdi da zakon ili neke njegove odredbe narušavaju vitalne interese zajednice kojoj pripada. Zahtev treba da sadrži obrazloženo objašnjenje navedene povrede. Osnov za podnošenje zahteva može biti to da su zakon ili odredbe diskriminacioni za zajednicu, da imaju negativan uticaj na prava zajednice ili njenih članova na osnovu poglavlja 3 ili 4, ili da na drugi način ozbiljno ometaju mogućnost zajednice da sačuva, zaštiti i izrazi svoj etnički, kulturni, verski ili jezički identitet.

9.1.40 Predsedništvo treba da zatraži od predlagača zakona ili odredbi da u roku od tri dana odgovore obrazloženim argumentima. U isto vreme, Predsedništvo će zatražiti od obe strane da odrede svog predstavnika za posebno veće kao što je propisano u stavu 9.1.41. Predsedništvo će pokušati da, u roku od pet dana od prijema odgovora, podnese Skupštini predlog donet konsenzusom.

9.1.41 Ukoliko Predsedništvo propusti da u roku od pet dana podnese predlog donet konsenzusom, posebno tročlano veće, koje se

sastoji od predstavnika obe strane i jednog člana, koji je predsestavajući, a kojeg će imenovati SPGS, automatski treba da bude obavešteno o tom pitanju. Veće treba da u roku od pet dana donese odluku kojom preporučuje da Skupština odbaci zahtev, da Skupština odbaci predmetni zakon ili odredbe, ili da Skupština usvoji zakon sa amandmanima koje bude predložilo veće. Veće donosi odluke većinom članova.

9.1.42 Skupština odlučuje da li da prihvati predlog Predsedništva donet konsenzusom, ako se takav predlog podnese, ili preporuku veća. U ovoj fazi ne mogu da se podnesu drugi amandmani osim onih predloženih na osnovu prethodnih stavova 9.1.40 ili 9.1.41. Ako Skupština odbaci predlog Predsedništva donet konsenzusom ili preporuku veća, ili ako prihvati predlog donet konsenzusom ili preporuku za odbacivanje zahteva, zakon ostaje kao što ga je prethodno odobrila Skupština.

9.1.43 Ukoliko se nikakav zahtev ne podnese u roku od 48 sati propisanom u prethodnom stavu 9.1.39, ili nakon odobravanja zakona na osnovu prethodnog stava 9.1.42, zakon se smatra usvojenim.

9.1.44 Predsednik potpisuje svaki zakon koji je usvojila Skupština i proslедуje ga SPGS-u na proglašenje.

9.1.45 Zakoni stupaju na snagu na dan kada ih proglašuje SPGS, ukoliko nije drugačije određeno.

Ostali postupci

Razrešenje sa dužnosti

9.1.46 Član Skupštine koji je proglašen krivim za neko krivično delo i osuđen na kaznu zatvora od šest meseci ili duže, prestaje da bude član.

9.1.47 Ukoliko član Skupštine propusti da u periodu od šest uzastopnih meseci prisustvuje bilo kojoj sednici Skupštine ili njenih odbora čiji je član, osim ako je taj propust nastao iz razloga koje Skupština prihvati, prestaje da bude član.

Upraznjena mesta

9.1.48 Upraznjena mesta u Skupštini se popunjavaju u skladu sa zakonodavstvom UNMIK-a koje reguliše opšte izbore na Kosovu.

Jeziči u Skupštini

9.1.49 Sednice Skupštine i njenih odbora vode se i na albanskom i na srpskom jeziku. Sva zvanična dokumenta Skupštine štampaju se i na albanskom i na srpskom jeziku. Skupština treba da nastoji da zvanična dokumenta koja se tiču određene zajednice budu dostupna na jeziku te zajednice.

9.1.50 Članovima Skupštine iz drugih zajednica pored zajednice kosovskih Albanaca i zajednice kosovskih Srba dozvoljeno je da se

obrate Skupštini ili njenim odborima na svom jeziku i da podnesu dokumenta na razmatranje Skupštini na svom jeziku. U tim slučajevima, za ostale članove Skupštine ili njenih odbora treba da se obezbedi prevod na albanski i srpski jezik.

9.1.51 Svi proglašeni zakoni objavljuju se na albanskom, bošnjačkom, engleskom, srpskom i turskom jeziku.

član 2: Predsednik Kosova

9.2.1 Predsednik Kosova predstavlja jedinstvo stanovništva i garantuje demokratsko funkcionisanje privremenih institucija samouprave.

9.2.2 Predsednik Kosova, u koordinaciji sa SPGS-om, predstavlja Kosovo, i vrši svoja prava i dužnosti u skladu sa odredbama ovog Ustavnog okvira i zakona u primeni.

9.2.3 Mandat Predsednika Kosova traje tri godine.

9.2.4 Predsednik Kosova vrši sledeće dužnosti, u skladu sa ovim Ustavnim okvirom i zakonom u primeni:

(a) U koordinaciji sa SPGS-om, deluje na polju spoljnih odnosa;

(b) Nakon konsultovanja sa strankama zastupljenim u Skupštini, predlaže Skupštini Predsednika Vlade;

(c) Prenosi SPGS-u zahtev Skupštine za njeno raspuštanje, u skladu sa stavom 8.1 (b);

(d) Podnosi Skupštini izveštaj o opštoj situaciji na Kosovu najmanje jednom godišnje; i

(e) Daje nagrade i priznanja.

9.2.5 U slučaju privremene onemogućenosti Predsednika Kosova u vršenju svojih dužnosti, funkcije Predsednika Kosova vrši Predsednik Skupštine.

9.2.6 Predsednik Kosova uživa imunitet u pogledu postupaka izvršenih u obavljanju svoje funkcije.

9.2.7 Predsednik Kosova ne može imati drugu službu ili zaposlenje.

9.2.8 Predsednika Kosova bira Skupština tajnim glasanjem. Za nominaciju za dužnost Predsednika Kosova potrebna je podrška stranke koja ima najveći broj mandata u Skupštini ili najmanje 25 članova. Skupština bira Predsednika Kosova dvotrećinskom većinom članova Skupštine. Ako se nakon dva glasanja ne postigne dvotrećinska većina, u sledećem glasanju za izbor je potrebna većina glasova svih članova Skupštine.

9.2.9 Mandat Predsednika Kosova okončava se:

(a) Završetkom njegovog mandata;

(b) Njegovom smrću;

(c) Njegovom ostavkom; ili

(d) Njegovim razrešenjem sa dužnosti glasovima dvotrećinske većine svih članova Skupštine.

član 3: Vlada

Dužnosti Vlade

9.3.1 Vlada vrši izvršnu vlast i primenjuje zakone Skupštine i druge zakone u okviru nadležnosti Privremenih institucija samouprave utvrđenih ovim Ustavnim okvirom.

9.3.2 Vlada može predlagati nacрте zakona Skupštini po sopstvenoj inicijativi a tako postupa i na zahtev Skupštine.

Ministarstva i izvršni organi

9.3.3 Biće uspostavljena ministarstva i drugi izvršni organi koji budu potrebni za obavljanje funkcija u okviru nadležnosti Vlade.

Sastav Vlade

9.3.4 Vlada se sastoji od Predsednika Vlade i ministara.

9.3.5 Najmanje dva ministra treba da uvek budu iz zajednica koje nisu zajednice sa većinskom zastupljenošću u Skupštini.

(a) Najmanje jedan od tih ministara treba da bude iz zajednice Srba na Kosovu i jedan iz neke druge zajednice.

(b) U slučaju da ima više od dvanaest ministara, treći ministar treba da bude iz zajednice koja nije većinska.

(c) Izbor ovih ministara i njihove dužnosti određuju se nakon konsultacija sa strankama, koalicijama ili grupama koje predstavljaju zajednice koje nisu većinske.

9.3.6 Predsednik Vlade i ministri mogu da budu članovi Skupštine, ili stručna lica koja nisu članovi Skupštine. Za ministre iz onih zajednica koje nemaju većinu među članovima Skupštine, ako su imenovani van Skupštine, potrebna je formalna potvrda članova Skupštine koji dolaze iz odnosnih zajednica.

Dodatne funkcije ministara

9.3.7 Predsednik Vlade i ministri ne mogu da vrše druge javne funkcije niti da imaju drugo zaposlenje sa punim radnim vremenom, niti da obavljaju bilo kakve aktivnosti sa nepunim radnim vremenom, nespojive sa svojom funkcijom, dok obavljaju svoje dužnosti.

Izbor Predsednika Vlade i ministara

9.3.8 Nakon izbora za Skupštinu, ili ako Predsednik Vlade podnese ostavku ili njegova funkcija ostane upražnjena iz drugih razloga, Predsednik Kosova, nakon konsultacija sa strankama, koalicijama i grupama zastupljenim u Skupštini, predlaže Skupštini kandidata za Predsednika Vlade. Predloženi kandidat treba da podnese Skupštini listu predloženih ministara. Predsednika Vlade zajedno sa ministrima bira većina članova Skupštine.

9.3.9 Ako predloženi kandidat ne dobije potrebnu većinu, Predsednik Kosova treba da u roku od deset dana predloži novog kandidata za Predsednika Vlade. Novog kandidata, kao i listu ministara koju on predloži, bira većina članova Skupštine.

Predlog za izglasavanje nepoverenja

9.3.10 Skupština može da izrazi nedostatak poverenja Vladi samo ukoliko većina njenih članova u isto vreme izabere novog Predsednika Vlade zajedno sa listom ministara koju on predloži.

9.3.11 Mandat odlazeće Vlade završava se izborom novog Predsednika Vlade i ministara.

Promene u sastavu Vlade

9.3.12 Nakon svog izbora, Predsednik Vlade može da zameni bilo kojeg ministra bez saglasnosti Skupštine.

9.3.13 Nakon ostavke Predsednika Vlade, čitava Vlada podnosi ostavku. Vlada nastavlja rad kao privremena do izbora novog Predsednika Vlade.

Postupci unutar Vlade

9.3.14 Predsednik Vlade saziva sednice Vlade, predsedava sednicama i predlaže dnevni red za te sednice. Po potrebi, on predstavlja Vladu, definiše opšte smernice politike Vlade i koordiniše njen rad.

9.3.15 Svaki ministar je odgovoran za sprovođenje politike Vlade u okviru svog područja nadležnosti.

9.3.16 Vlada treba da nastoji da donese svoje odluke konsenzusom. Ukoliko je potrebno glasanje, odluke donosi većina ministara koji su prisutni i glasaju. Predsednik Vlade daje odlučujući glas u slučaju da su ministri jednako podeljeni. Izuzev toga, Vlada sama odlučuje o svom Poslovniku.

Jezici Vlade

9.3.17 Sednice Vlade i njenih organa vode se i na albanskom i na srpskom jeziku. Sva službena dokumenta Vlade štampaju se i na albanskom i na srpskom jeziku.

9.3.18 Članovima Vlade iz drugih zajednica pored zajednica

kosovskih Albanaca i kosovskih Srba dozvoljeno je da koriste svoj jezik.

Imunitet

9.3.19 Svi članovi Vlade uživaju imunitet u odnosu na sve građanske i krivične postupke u pogledu izgovorenih reči ili drugih postupaka u svojstvu članova Vlade. Takav imunitet ne obuhvata postupke koji jasno vode nasilju između zajednica.

član 4: Pravosudni sistem

Vršenje pravosudne funkcije

9.4.1 Sudovi su odgovorni za vršenje pravosudne funkcije na Kosovu u skladu sa zakonom u primeni.

9.4.2 Svako lice koje tvrdi da je neposredno i nezakonito oštećeno nekom odlukom Vlade ili izvršnog organa pod odgovornošću Vlade, ima pravo na sudsko preispitivanje zakonitosti te odluke nakon šta se iscrpe svi putevi za upravno preispitivanje.

9.4.3 Svako lice ima pravo da nezavisan i nepristrasan sud u razumnom roku odluči o svim pitanjima koja se tiču njegovih prava i obaveza i o bilo kojim krivičnim optužbama protiv njega.

Struktura sudova

9.4.4 Strukturu sudova čine Vrhovni sud Kosova, okružni sudovi, opštinski sudovi i sudovi za prekršaje.

Sudski postupci

9.4.5 Ukoliko nije drugačije određeno zakonom koji je u primeni, svi sudovi na Kosovu treba da vode postupke javno.

Sudije i tužioci

9.4.6 Sudije treba da budu nezavisni i nepristrasni. Oni ne mogu da vrše nikakve druge javne funkcije.

9.4.7 Sudije svih sudova na Kosovu treba da budu istaknuti pravniči najviših moralnih osobina, sa odgovarajućim kvalifikacijama. članstvo u pravosuđu treba da odražava raznolikost stanovništva Kosova. Međunarodni sudije i tužioci obavljace svoju funkciju u pravosudnom sistemu u saglasnosti sa pravilima ustanovljenim od strane SPGS-a.

9.4.8 Sudije i tužioce imenuje SPGS među kandidatima sa liste koju predloži Veće za pravosuđe I tužilaštvo I odobri Skupština. Odluke o unapređenju, transferu I razrešenju sudija I tužilaca donosi SPGS na osnovu preporuka Veća za pravosuđe I tužilaštvo i izuzetno po sopstvenoj inicijativi. Javno tužilaštvo

9.4.9 Na Kosovu postoji javno tužilaštvo Kosova, kao i okružna i opštinska tužilaštva.

9.4.10 Javno tužilaštvo kao i okružna i opštinska tužilaštva obavljaju svoje dužnosti u skladu sa zakonom u primeni.

Posebno veće Vrhovnog suda za pitanja Ustavnog okvira

9.4.11 Posebno veće Vrhovnog suda odlučuje:

(a) Po zahtevu Predsednika Kosova, bilo kojeg člana Predsedništva Skupštine, bilo kojeg skupštinskog odbora, ne manje od pet članova Skupštine, ili Vlade, o tome da li je neki zakon koji je usvojila Skupština nespojiv sa ovim Ustavnim okvirom, uključujući međunarodne pravne instrumente navedene u poglavlju 3 o ljudskim pravima;

(b) U slučaju sporova između Privremenih institucija samouprave ili unutar njih, ili između neke Privremene institucije samouprave i odbora Skupštine, jednog ili više članova Predsedništva Skupštine, ili jednog ili više članova Skupštine, o delokrugu njihovih prava i obaveza na osnovu ovog Ustavnog okvira;

(c) Po zahtevu bilo kojeg nezavisnog organa ili kancelarije pomenutih u poglavljima 10 i 11, o tome da li neka odluka Privremene institucije samouprave predstavlja povredu nezavisnosti i nadležnosti odnosno nezavisnog organa ili kancelarije; i

(d) Po zahtevu Javnog tužilaštva, o tome da li neki postupak člana Skupštine, člana Vlade ili Predsednika Kosova predstavlja službeni postupak, pa je kao takav obuhvaćen imunitetom na osnovu ovog Ustavnog okvira.

Poglavlje 10

Ombudsman

10.1 Fizička i pravna lica na Kosovu imaju pravo da, bez straha od posledica, podnose žalbe nezavisnoj kancelariji u vezi sa povredama ljudskih prava i postupcima koji predstavljaju zloupotrebu ovlašćenja od strane bilo koje javne vlasti na Kosovu.

10.2 Ova kancelarija, u skladu sa važećim zakonodavstvom UNMIK-a, ima ovlašćenja da prima žalbe i da po njima vrši istragu, da nadzire, da preduzima preventivne mere i da daje preporuke i savete o svim takvim pitanjima.

10.3 Ombudsman će dati poseban prioritet navodima o naročito ozbiljnim ili sistematskim povredama, navodima zasnovanim na diskriminaciji, uključujući diskriminaciju zajednica i njihovih članova, i navodima o povredama prava zajednica i njihovih članova.

Poglavlje 11

Nezavisni organi i kancelarije

11.1 Sledeći organi i kancelarije vrše svoje funkcije nezavisno od Privremenih institucija samouprave:

(a) Centralna izborna komisija;

(b) Veće za pravosuđe i tužilaštvo;

(c) Kancelarija Glavnog revizora;

(d) Uprava za bankarstvo i platni promet Kosova;

(e) Nezavisna komisija za medije;

(f) Upravni odbor javne radio-difuzne kompanije; i

(g) Direkcija za stambena i imovinska pitanja i Komisija za stambene i imovinske zahteve.

11.2 Gore navedeni organi i kancelarije i drugi nezavisni organi i kancelarije koji mogu biti uspostavljeni u skladu sa zakonom, imaju ovlašćenja, obaveze i sastav koji su određeni u pravnim instrumentima kojima su uspostavljeni.

Poglavlje 12

Ovlašćenja SPGS-a

Vršenje dužnosti Privremenih institucija samouprave prema ovom Ustavnom okviru ne može da utiče na ovlašćenja SPGS-a da obezbedi potpunu primenu RSBUN 1244(1999), uključujući nadgledanje Privremenih institucija samouprave, njihovih zvaničnika i organa, i preduzimanje odgovarajućih mera kada god su njihovi postupci u suprotnosti sa RSBUN 1244(1999) ili sa ovim Ustavnim okvirom, niti da ta ovlašćenja umanjati.

Poglavlje 13

Ovlašćenja KFOR-a

Ovaj Ustavni okvir ne može uticati na ovlašćenja međunarodnih snaga bezbednosti (KFOR-a) da ispune sve aspekte svog mandata u skladu sa RSBUN 1244(1999) i Vojno-tehničkim sporazumom (Kumanovskim sporazumom).

Poglavlje 14

Završne odredbe

14.1 U slučaju neslaganja između ovog Ustavnog okvira i bilo kojeg zakona Skupštine, ovaj Ustavni okvir ima jaču pravnu snagu.

14.2 SPGS treba da preduzme potrebne mere da omogući prenos ovlašćenja i dužnosti na Privremene institucije samouprave.

14.3 SPGS može da, po sopstvenoj inicijativi ili na osnovu zahteva koji podrže dve trećine članova Skupštine, donese amandmane na ovaj Ustavni okvir.

14.4 Verzije ovog Ustavnog okvira na engleskom, albanskom i srpskom jeziku su podjednako verodostojne. U slučaju neslaganja, verzija na engleskom jeziku ima jaču pravnu snagu.

14.5 Ovaj Ustavni okvir stupa na snagu nakon proglašenja od strane SPGS-a.

Potpisano dana 15 maja 2001

Hans Haekkerup
Specijalni predstavnik Generalnog sekretara